

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**Волинський національний університет імені Лесі Українки**  
**Факультет культури і мистецтв**  
**Кафедра образотворчого мистецтва**

**СИЛАБУС**

**нормативної навчальної дисципліни**  
**«ТЕОРІЯ СУЧАСНОГО ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА»**  
**підготовки магістра**  
**освітньої програми**

**023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація**

**Силабус навчальної дисципліни «ТЕОРІЯ СУЧАСНОГО ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА»** підготовки магістра галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, за освітньою програмою Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

**Розробник:** Лесик-Бондарук О.О., кандидат архітектури, доцент

**Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва**

Протокол № \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_ 2021 р.

Завідувач кафедри: (\_\_\_\_\_) Каленюк О. М.

## I. Опис навчальної дисципліни

| Найменування показників                 | Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень   | Характеристика навчальної дисципліни |
|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| Денна /заочна форма навчання            | 02 – Культура і мистецтво                                        | Нормативна                           |
| Кількість годин /кредитів<br>120 год /4 | 023 - Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація | Рік навчання 2                       |
| ІНДЗ немає                              | магістр                                                          | Семестр 3                            |
|                                         |                                                                  | Лекції 18 /8                         |
|                                         |                                                                  | Практичні 16 /12                     |
|                                         |                                                                  | Самостійна робота 76 /90             |
|                                         |                                                                  | Консультації 10 / 10                 |
|                                         |                                                                  | Форма контролю: залік – 3 семестр    |
| Мова навчання                           | українська                                                       |                                      |

## II. Інформація про викладача

ПІП **Лесик-Бондарук Оксана Олександрівна**  
 Науковий ступінь **кандидат архітектури**  
 Вчене звання **доцент**  
 Посада **доцент кафедри образотворчого мистецтва**  
 Контактна інформація: тел. **050 716 57 78**, email [lesik-bondaruk@vnu.edu.ua](mailto:lesik-bondaruk@vnu.edu.ua)  
 Дні занять <https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-kulturi-i-mistectv>

## III. Опис дисципліни

### 1. Анотація курсу.

Неймовірно цікавий та складний курс – дозволить слухачеві стати експертом у царині мистецтва XIX та XX століття. Майстри XIX століття чи не вперше відходять від загальноприйнятого еталону зображення оточуючої реальності та створюють «новий» живопис, скульптуру, архітектуру, що базуються на суб'єктивних основах бачення.

Мета та завдання курсу: максимально доступно познайомити студента з усім різноманіттям напрямків та стилів мистецтва XIX та XX століття, допомогти безпомилково в них орієнтуватись та вміти давати власну оцінку

будь-якого мистецького твору цього періоду, розумітися на важливості чи цінності творів митців попередніх століть, проаналізувати причини та наслідки тих чи інших мистецьких процесів XIX і XX століття, тощо.

Форми роботи передбачають спілкування зі студентами на лекціях, семінарських заняттях, перегляд відеоматеріалів, віртуальних екскурсій, художніх фільмів, написання аналітичних наукових праць та есе, підготовка презентацій.

2. Пререквізити – вивчення дисципліни базується на таких курсах, як Рисунок, Живопис, Історія образотворчого мистецтва, Композиція, Кольорознавство, Перспектива.

Постреквізити – в процесі вивчення цієї дисципліни здобуваються знання, уміння та навички, потрібні для вивчення таких дисциплін, як Теорія образотворчого мистецтва, Мистецтвознавство, Образотворче мистецтво XX століття, Історія українського мистецтва, Художня критика, тощо.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Мета та завдання курсу: максимально доступно познайомити студента з усім різноманіттям напрямків та стилів мистецтва XIX та XX століття, допомогти безпомилково в них орієнтуватись та вміти давати власну оцінку будь-якого мистецького твору цього періоду, розумітися на важливості чи цінності творів митців попередніх століть, проаналізувати причини та наслідки тих чи інших мистецьких процесів XIX і XX століття, тощо.

4. Результати навчання – фахові компетентності, здобуті протягом вивчення курсу.

4.1. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.

4.2. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

4.3. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

4.5. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріальнопредметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання.

4.6. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

4.7. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

4.8. Здатність проводити сучасне мистецтвознавче дослідження з використанням інформаційнокомунікаційних технологій.

4.9. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

5. Структура навчальної дисципліни.

*Денна форма навчання*

| Назви змістових модулів і тем | Усього | Лек. | Практ. | Сам. роб. | Конс. | Форма контролю |
|-------------------------------|--------|------|--------|-----------|-------|----------------|
|-------------------------------|--------|------|--------|-----------|-------|----------------|

|                                                                                    |            |           |           |           |           |            |
|------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------|-----------|-----------|-----------|------------|
|                                                                                    |            |           |           |           |           | / Бали     |
| <b>Змістовий модуль 1. Образотворче мистецтво кінця XIX – початку XX століття.</b> |            |           |           |           |           |            |
| Тема 1. Образотворче мистецтво кінця XIX століття.                                 | 18         | 3         | 2         | 12        | 1         | РМГ/6      |
| Тема 2. Образотворче мистецтво нульових та 10-х років XX століття                  | 19         | 3         | 2         | 12        | 2         | РМГ/6      |
| Тема 3. Образотворче мистецтво 20-30-х років XX століття.                          | 23         | 3         | 4         | 14        | 2         | РМГ/6      |
| Разом за модулем 1                                                                 | <b>60</b>  | <b>9</b>  | <b>8</b>  | <b>38</b> | <b>5</b>  | <b>18</b>  |
| <b>Змістовий модуль 2. Образотворче мистецтво XX-XXI століття.</b>                 |            |           |           |           |           |            |
| Тема 4. Образотворче мистецтво середини XX століття.                               | 18         | 3         | 2         | 12        | 1         | РМГ/6      |
| Тема 5. Образотворче мистецтво кінця XX століття.                                  | 19         | 3         | 2         | 12        | 2         | РМГ/6      |
| Тема 6. Образотворче мистецтво початку XXI століття.                               | 23         | 3         | 4         | 14        | 2         | РМГ/10     |
| Разом за модулем 2                                                                 | <b>60</b>  | <b>9</b>  | <b>8</b>  | <b>38</b> | <b>5</b>  | <b>22</b>  |
| <b>Види підсумкових робіт</b>                                                      |            |           |           |           |           | <b>Бал</b> |
| Модульна контрольна робота №1                                                      |            |           |           |           |           | МКР/30     |
| Модульна контрольна робота №2                                                      |            |           |           |           |           | МКР/30     |
| <b>Всього годин / Балів</b>                                                        | <b>120</b> | <b>18</b> | <b>16</b> | <b>94</b> | <b>10</b> | <b>100</b> |

Щодо практичних занять: форми роботи на практичних заняттях будуть різноманітні, а саме: окрім традиційних, плануються заняття, що проводитимуться у музеях з конкретними творами образотворчого мистецтва, екскурсії по Волині з метою вивчення та аналізу пам'яток образотворчого мистецтва та архітектури, екскурсії, підготовлені власне студентами, робота в малих групах та індивідуальні завдання студента ( РМГ / ІРС ).

### ***Заочна форма навчання***

| Назви змістових модулів і тем                                                      | Усього | Лек. | Практ. | Сам. роб. | Конс. | Форма контролю / Бали |
|------------------------------------------------------------------------------------|--------|------|--------|-----------|-------|-----------------------|
| <b>Змістовий модуль 1. Образотворче мистецтво кінця XIX – початку XX століття.</b> |        |      |        |           |       |                       |
| Тема 1. Образотворче                                                               | 19     | 1    | 2      | 15        | 1     | РМГ/6                 |

|                                                                    |            |          |           |           |           |            |
|--------------------------------------------------------------------|------------|----------|-----------|-----------|-----------|------------|
| мистецтво кінця XIX століття.                                      |            |          |           |           |           |            |
| Тема 2. Образотворче мистецтво нульових та 10-х років XX століття  | 20         | 1        | 2         | 15        | 2         | РМГ/6      |
| Тема 3. Образотворче мистецтво 20-30-х років XX століття.          | 21         | 2        | 2         | 15        | 2         | РМГ/6      |
| Разом за модулем 1                                                 | <b>60</b>  | <b>4</b> | <b>6</b>  | <b>45</b> | <b>5</b>  | <b>18</b>  |
| <b>Змістовий модуль 2. Образотворче мистецтво XX-XXI століття.</b> |            |          |           |           |           |            |
| Тема 4. Образотворче мистецтво середини XX століття.               | 19         | 1        | 2         | 15        | 1         | РМГ/6      |
| Тема 5. Образотворче мистецтво кінця XX століття.                  | 20         | 1        | 2         | 15        | 2         | РМГ/6      |
| Тема 6. Образотворче мистецтво початку XXI століття.               | 21         | 2        | 2         | 15        | 2         | РМГ/10     |
| Разом за модулем 2                                                 | <b>60</b>  | <b>4</b> | <b>6</b>  | <b>45</b> | <b>5</b>  | <b>22</b>  |
| <b>Види підсумкових робіт</b>                                      |            |          |           |           |           | <b>Бал</b> |
| Модульна контрольна робота №1                                      |            |          |           |           |           | МКР/30     |
| Модульна контрольна робота №2                                      |            |          |           |           |           | МКР/30     |
| <b>Всього годин / Балів</b>                                        | <b>120</b> | <b>8</b> | <b>12</b> | <b>90</b> | <b>10</b> | <b>100</b> |

#### 6. Завдання для самостійного опрацювання.

В якості самостійних завдань пропонується написання наукових статей, есе, тез, рефератів, виконання наукових проектів з використанням ПК та виконання презентацій в Power Point. Наукові розробки в області “Теорія сучасного образотворчого мистецтва” можуть бути представлені на наукових конференціях, днях науки і т.д.

Кожен студент протягом Залікового кредиту повинен виконати 1 самостійне завдання. Самостійні завдання є обов’язковими для виконання кожним студентом. Самостійне завдання повинне відповідати загальнонавчальним вимогам та вимогам, затвердженим кафедрою образотворчого мистецтва, має вміщати розкриту та обґрунтовану інформацію щодо обраної тематики. Тема самостійного завдання може бути обрана із запропонованої тематики, а може бути запропонована самим студентом та затверджена викладачем даного предмету.

За виконання одного самостійного завдання студент може максимально отримати 4 бали. Для цього самостійне завдання повинно бути виконане за всіма вимогами, правильно оформлений текст та підібрані відповідні ілюстрації, має включати всі обов’язкові структурні частини, план має бути чіткий, логічний та стислий, текст повинен бути лаконічним, максимально розкривати поставлені завдання, мають бути зроблені висновки про написане

та висвітлено використану літературу. За відсутністю виконання будь-якої з вимог до написання реферату кількість балів відповідно знижується на 1.

Кожен студент може займатись науковою діяльністю, що відобразиться у написанні невеликих наукових робіт, а саме: наукові есе, статті, тези, а також у виступах на наукових конференціях, участі у різноманітних конкурсах, олімпіадах і т.д. Якщо наукове дослідження за своєю тематикою охоплюватиме одну тему, то кількість балів відповідатиме кількості балів, яка виставляється за дану тему. Якщо тематика наукової розробки охоплюватиме об'єм двох і більше тем, то і кількість балів відповідатиме балам, відведеним на їх оцінювання.

#### **IV. Політика оцінювання**

Студент іде навчатись, усвідомлюючи всю повноту навантаження, відповідальність та вмотивованість. Зі свого боку викладач забезпечує студентові максимум знань та компетентностей при різноманітних формах роботи. Лише у випадку взаєморозуміння та взаємної відповідальності студент та викладач досягнуть максимального результату у навчанні.

Політика академічної доброчесності при вивченні даної дисципліни передбачає максимально прозорий підхід до навчання, доступності всього матеріалу, розуміння вимог викладача, розуміння результатів навчання, відповідальності студента щодо процесу навчання.

Студент відвідує заняття – інакше немає сенсу йти навчатися у магістратуру.

У випадку, якщо студент пропускає заняття з поважної причини, він має змогу надолужити вивчений матеріал, отримавши та виконавши індивідуальне завдання студента (ІРС). ІРС оцінюється згідно оцінювання конкретного пропущеного лекційного чи практичного заняття.

Модульну контрольну роботу №1 можна перездати до терміну здачі Модульної контрольної роботи №2. Модульну контрольну роботу №2 можна перездати до терміну здачі заліку.

Завдання із самостійної роботи складаються у встановлені викладачем терміни.

Розподіл балів та критерії оцінювання.

Лекційні заняття. На лекційному занятті студент може максимально отримати 2 бали. За присутність на лекційному занятті та конспектуванні матеріалу, який подається лектором (за чіткий, логічно побудований, систематизований та грамотний конспект), студенту ставиться 1 бал. Наступні 0,5 балів студент може отримати за чітко сформовані, логічні запитання по темі лекції, за виділення та підкреслення проблемних питань та проблем по темі лекції, за створення дискусії, диспуту по темі лекції, за домашню підготовку до лекційного заняття з використанням нотаток, нової додаткової інформації, цікавого ілюстративного матеріалу, схем, таблиць по темі лекції та іншого.

Семінарські заняття. На семінарському занятті студент може максимально отримати 2 бали. За присутність на семінарському занятті та наявності конспекту з повністю підготовленими відповідями на усі питання

семінарського заняття студенту ставиться 1 бал. Ще 0,5 балів студент може отримати за відповідь протягом семінарського заняття на 1 з питань. Відповідь має бути повна, чітка і логічно побудована, з виділенням загальних проблем поставленого питання та переходом до розкриття його конкретної суті. Відповідь має бути вичерпною та не читатися з конспекту. При слабкій та несамотійній (з частим використанням конспекту) відповіді студент заробляє лише додаткових 0,2 бали. Також додаткові 0,5 балів студент може отримати за самотійну підготовку ілюстративного матеріалу, додаткового реферату; за створення дискусії по темі заняття, за цікаве обговорення бачення того чи іншого питання.

Якщо вивчення теми передбачає більше, ніж 2 години, то за кожне заняття Теми студент може максимально отримати 2 бали.

*Модульні контрольні роботи.* Протягом залікового кредиту студенти повинні виконати дві модульних контрольних роботи. Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу – 30. Модульна контрольна робота здається усно (іноді це може бути і письмова відповідь). Максимальну кількість балів - 27-30 - можна отримати при повній і вичерпній відповіді на поставлене питання, з урахуванням загальних і конкретних тенденцій та фактів, названих прізвищ, дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли чи не сприяли їх появі. 22-26 балів можна отримати при неповній відповіді на поставлене питання, з урахуванням загальних і конкретних тенденцій розвитку мистецьких процесів та фактів, не всіх названих прізвищ, не всіх дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли чи не сприяли їх появі. 18-21 бал студент може отримати при слабкій відповіді на поставлене питання, без урахування загальних і конкретних тенденцій розвитку мистецьких процесів та фактів, з мінімальною кількістю названих прізвищ, з слабким уточненням дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли їх появі. 11-17 балів студент може отримати за умови, якщо він дає слабку відповідь на поставлене питання, без урахування загальних і конкретних тенденцій розвитку мистецьких процесів та фактів, з мінімальною кількістю названих прізвищ, без уточнення дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли їх виникненню. 1-10 балів за модульну контрольну роботу студент може отримати за умови, якщо він дає дуже слабку відповідь на поставлене питання, без урахування загальних і конкретних тенденцій розвитку мистецьких процесів та фактів, без названих прізвищ, без уточнення дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли їх виникненню.

Питання до модульних контрольних робіт відповідають питанням до практичних (семінарських) занять.

## **V. Підсумковий контроль**

### **Перелік питань до заліку**

Питання до заліку відповідають питанням до практичних (семінарських) занять.

При здачі заліку з курсу “Теорія сучасного образотворчого мистецтва” студент може максимально отримати 60 балів. На найвищу кількість балів (50-60) студент повинен легко орієнтуватися в історичних, політичних, економічних та соціальних процесах, що відбувались на Волині, максимально володіти знаннями про волинську архітектуру, живопис, скульптуру, графіку та декоративно-ужиткове мистецтво від найдавніших часів до наших днів, вільно обговорювати та дискутувати з усіх тем, які вивчаються протягом курсу. На кількість балів 30-49 студент повинен добре володіти знаннями про волинську архітектуру, живопис, скульптуру, графіку та декоративно-ужиткове мистецтво від найдавніших часів до наших днів, орієнтуватись в історії Волині. На низьку кількість балів (15-29) студент повинен володіти знаннями про волинську архітектуру, живопис, скульптуру, графіку та декоративно-ужиткове мистецтво від найдавніших часів до наших днів з випущенням деяких ключових моментів, особливостей, характеристик, прізвищ, але з обов’язковою загальною орієнтацією в історії Волині та її мистецтва. 1-14 балів студент може отримати за умови слабого знання ключових моментів історії розвитку та особливостей волинської архітектури, живопису, скульптури, графіки та декоративно-ужиткового мистецтва.

В результаті вивчення курсу “Теорія сучасного образотворчого мистецтва” при здачі іспиту на найвищу кількість балів (90-100) та найвищу оцінку “відмінно” студент повинен легко орієнтуватися в історичних, політичних, економічних та соціальних процесах, що відбувались у на Волині, максимально володіти знаннями про волинську архітектуру, живопис, скульптуру, графіку та декоративно-ужиткове мистецтво від найдавніших часів до наших днів, вільно обговорювати та дискутувати з усіх тем, які вивчаються протягом курсу. На оцінку “дуже добре” та “добре” та кількість балів 75-89 студент повинен добре володіти знаннями про волинську архітектуру, живопис, скульптуру, графіку та декоративно-ужиткове мистецтво від найдавніших часів до наших днів, орієнтуватись в історії Волині. На “задовільну” оцінку та низьку кількість балів (60-74) студент повинен володіти знаннями про волинську архітектуру, живопис, скульптуру, графіку та декоративно-ужиткове мистецтво від найдавніших часів до наших днів з випущенням деяких ключових моментів, особливостей, характеристик, прізвищ, але з обов’язковою загальною орієнтацією в історії Волині та її мистецтва. “Незадовільно” або 35-59 балів студент може отримати за умови систематичних пропусків, незнання ключових моментів історії розвитку та особливостей волинської архітектури, живопису, скульптури, графіки та декоративно-ужиткового мистецтва.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може дібрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати якусь тему, написавши підсумковий тест тощо).

## **VI. Шкала оцінювання**

| Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності | Оцінка       |
|--------------------------------------------------|--------------|
| 90 – 100                                         | Відмінно     |
| 82 – 89                                          | Дуже добре   |
| 75 - 81                                          | Добре        |
| 67 -74                                           | Задовільно   |
| 60 - 66                                          | Достатньо    |
| 1 – 59                                           | Незадовільно |

## **VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси**

1. Английские художники от Хогарта до Тернера / Авт. – сост. И.Кузнецова. – Л., 1966.
2. Арнасон Г.Г. Скульптура Гудона/Г.Г.Арнасон. – М., 1982.
3. Барская Л.Г. Поль Сезанн/ Л.Г.Барская.– Л., 1975.
4. Бартенев И.А., Батажкова В.Н. Очерки истории архитектурных стилей/И.А.Бартенев, В.Н.Батажкова. – М., 1983.
5. Богемская К.Г. Клод Моне/К.Г.Богемская. – М., 1984.
6. Борозина В.Н. Жан Огюст Доминик Энгр/В.Н.Борозина. – М., 1977.
7. Вентури Л. Импрессионизм: Письма художников. Воспоминания Дюран-Рюэля. Документы. – Л., 1969.
8. Вентури Л. От Мане до Лотрека. – М.- Л., 1968.
9. Войе Довид. Огюст Роден. – М., 1969.
- 10.Всеобщая история архитектуры. В 12 т. – М., 1955-1977.
- 11.Всеобщая история искусств. В 6 т. – М., 1956-1965.
- 12.Герман М. Домье. – М., 1962.
- 13.Герман М.Ю. Уильям Хогарт и его время. – Л., 1977.
- 14.Дмитриева Н.А. Винсент Ван Гог: Очерк жизни и творчества. – М., 1975.
- 15.Дмитриева Н.А. Пикассо. – М., 1971.
- 16.Европейское искусство XIX в. 1789-1871: Сб. статей. – М., 1975.
- 17.Западноевропейское искусство второй половины XIX в. Сб. статей. – М., 1975.
- 18.Импрессионисты. Их современники. Их соратники. Живопись. Графика. Литература. Музыка. – М., 1976.
- 19.Куликова И. Экспрессионизм в искусстве. – М., 1978.
- 20.Лазарев В.Н. Старые европейские мастера. – М., 1974.
- 21.Лазарев В.Н. Старые итальянские мастера. – М., 1972.
- 22.Мандер Карел. Книга о художниках. – Л.- М., 1946.
- 23.Чегодаев А.Д. Импрессионисты. – М. 1971.
- 24.Яворская Н.В. Западноевропейское искусство XIX в. – М., 1962.